

Видання складається з 13 розділів. Новинкою є перші два розділи історії розвитку науки в Україні загалом і генетики зокрема, починаючи з княжих часів. Три наступні розділи подають основні генетики, цитогенетики та хромосомних хвороб. У розділі „Хромосомні хвороби“ опубліковані власні дослідження О. Служинської пацієнтів із порушенням комплексу статевих хромосом. Розділ „Клініко-генеалогічний метод“ містить власні дослідження Зиновії Служинської, який включає аналіз родоводів обдарованих (музично, вокально, науково) членів роду. Такі дослідження публікуються вперше у книжці з генетики. В останньому

розділі — „Характеристика популяцій“ — описано період окупації, подано кількість жертв війни та післявоєнного періодів. Дослідниця, зокрема, зазначає, що втрата мільйонів осіб репродуктивного віку призвела до збіднення генофонду націй, зниження репродукції та депопуляції.

Книжка інформативна і корисна для учнів старших класів, для студентів високих шкіл (медичної, педагогічної, ветеринарної), а також всіх, хто цікавиться обдаруваннями народу (спортивними, військовими, вокальними та іншими).

Грина СЕМКІВ

Атлас інфекційних хвороб / [М. А. Андрейчин, В. С. Копча, С. О. Крамарев та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина.— Тернопіль: ТДМУ, 2010.— 248 с.

Перший український атлас інфекційних хвороб привернув увагу широких кіл лікарів і науковців. Оскільки заразні хвороби, попри певний успіх боротьби з ними, далі розповсюджуються, то книжка має великий попит. Особливе занепокоєння в суспільстві викликають вірусні гепатити, ВІЛ-інфекція, гострі кишкові та респіраторні інфекції, які набули епідемічного поширення. Водночас сімейні лікарі та лікарі загальної практики, які першими стикаються з такими захворюваннями, часто не мають достатнього досвіду, щоб розпізнати інфекційних хворих у загальному потоці пацієнтів. Ще важче, особливо молодим фахівцям, вдається діагностувати рідкісні інфекції й захворювання з атипичним перебігом.

У рецензованому атласі вміщено приблизно 450 світлин, переважно кольорових, на яких зображені найбільш типові клінічні вияви конкретних інфекційних хвороб, у тому числі паразитних. Багато знімків подають яскраву й унікальну інформацію, яка надовго запам'ятається лікарю. Крім того, наведено фото збудників і візуальні дані сучасних апаратних обстежень пацієнтів (ультразвукове, комп'ютерна томографія, електрокардіографія, термографія тощо).

Під малюнками подано стислий опис симптомів і синдромів з посиланням на відповідні ілюстрації. Підписи до знімків продубльовано англійською мовою.

Описані хвороби поділено на чотири розділи відповідно до етіологічного чинника. У першому висвітлено 16 найважливіших вірусних інфекцій. З-поміж них ВІЛ-інфекція/СНІД, вірусні гепатити, грип та інші гострі респіраторні інфекції, герпетичні інфекції, кір, краснуха. У другому розділі подана текстова й іконотечна інформація про бактерійні, рикетсійні та хламідійні інфекції (всього 24 нозологічні форми). Серед них такі важливі для

сучасної практичної медицини, як ангіна, бешиха, ботулізм, дифтерія, скарлатина, кашлюк, лептоспіроз, сальмонельоз, шигельоз, ерсініоз, менінгококова інфекція.

У третьому розділі подані відомості і численні знімки стосовно п'яти найбільш актуальних протозойних паразитозів — амебіази, балантидіази, лейшманіозу, лямбліозу, малярії та токсоплазмозу. Останній, четвертий, розділ охоплює 11 актуальних гельмінтозів, зокрема дані про аскаридоз, гіменолепідоз, диروفіляріоз, дифілоботріоз, ентеробіоз, ехінококоз, опісторхоз, теніаринхоз, теніоз, трихінельоз і трихоцефальоз.

Важливо, що інформація наведена з урахуванням клінічних особливостей інфекційних хвороб у хворих різних вікових груп (і дітей, і дорослих). Певне місце відведено особливо небезпечним інфекціям, які можуть бути завезені з інших регіонів планети (наприклад, чума, холера, тяжкий гострий респіраторний синдром) і призвести до епідемічних ускладнень.

Автори атласу — досвідчені інфекціоністи з Тернополя, Києва, Чернівців і Донецька, які збирали ілюстративний матеріал понад 25 років. Книжка допомагає запідозрити і навіть розпізнати 57 інфекційних хвороб, а отже, надати

своєчасну кваліфіковану медичну допомогу ураженим та здійснити ефективні протиепідемічні заходи, щоб не допустити розповсюдження тих чи інших інфекцій.

На нашу думку, слід не тільки привітати авторів з виходом цінного атласу інфекційних хвороб, але й висловити сподівання, що вони продовжать цю корисну працю й невдовзі читачі отримають нове видання із ще більшим ілюстративним матеріалом.

Микола ЧЕМИЧ

